

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני י' בניסן תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - ל"ח

1. מדוע כשנכנסו בני ארץ לארץ אכלו מהתבואה החדשה רק בט"ז ניסן?
 - א. בפשטות, כיון שרק אז הקריבו את העומר ויכלו לאכול מתבואה חדשה.
 - ב. אך למ"ד: מושב - לאחר ירושה וישיבה, מצד הדין יכלו לאכול קודם, שהרי עוד לא ירשו אך נשאר להם עדיין מן בכליהם, שבז' באדר מת משה ופסק מן מלירד, והיו מסתפקים ממן שבכליהם עד ט"ז ניסן.
 - עוד שנינו - '... אכלו את המן ארבעים שנה' ואע"פ ש30 יום הראשונים עוד לא ירד מן, מ"מ העוגות שהוציאו ממצרים טעמו בהם טעם מן.
2. ברייתא - בשבעה באדר מת משה, ובשבעה באדר נולד. מניין?
 - א. מת - נכנסו לארץ בי' ניסן וקדם לזה שלושת ימי הכנה, ושלושים ימי אבלות על משה.
 - ב. נולד - 'בן מאה ועשרים שנה אנכי היום' מלמד שהקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום.. 'את מספר ימיך אמלא'.
3. ר"ש בן יוחי: שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ, ונוהגות אף בחו"ל. חדש נאמר במפורש וממנו נלמד בקל וחומר ערלה וכלאים. כיצד?
 - א. כלאים - חמורים מחדש בזה שאיסורן איסור עולם, ואיסורן איסור הנאה, ואין היתר לאיסורן.
 - ב. ערלה - חמור בשנים, [אך יש היתר לאיסורן].
4. רבי אלעזר ברבי שמעון - כל מצוה שנצטוו קודם כניסתן - נוהגת אף בחו"ל. לאחר כניסתן לארץ - נוהגת רק בארץ, חוץ ממה?
 - א. משמיטת כספים שנצטוו עליה לאחר כניסתן - ונוהגת אף בחו"ל. ואף שזו חובת הגוף הוצרך לומר זאת, כיון שסובר כדעת התנא ששמיטת כספים לא נהגה קודם כניסתם לארץ - וכדלהלן:

רבי: וזה דבר השמיטה שמוט - בשתי שמיטות הכתוב מדבר, רק בזמן שאתה משמט קרקע - אתה משמט כספים. ואין לומר 'במקום שאין אתה משמט קרקע - אין אתה משמט כספים' כי קרא שמיטה לה, מכל מקום [ואפילו בחו"ל].
 - ב. וכן שילוח עבדים - והוצרך לחדשו אע"פ שהוא חובת הגוף כדי שלא נאמר 'וקראתם דרוור בארץ' אבל בחו"ל לא, ת"ל יובל היא מכל מקום. ומ'בארץ' למדו: שרק בזמן שהדרור נוהג בארץ - נוהג בחוצה לארץ. והיינו שחלות היובל תלויה בישיבת כל השבטים בארץ, ואף על פי שהוא נוהג בכל העולם.

[וחלק על אביו בזה שלא הזכיר חוץ מחדש ערלה וכלאים].
5. שנינו: החדש - אסור מן התורה בכל מקום, ערלה - הלכה, והכלאים - מדברי סופרים. מה הכוונה הלכה?
 - א. שמואל: איסור מכח המנהג.
 - ב. רבי יוחנן: הלכה למשה מסיני. ולדבריו מובן שהקלו בכלאים יותר מבערלה.

ספק ערלה בארץ - אסור, בסוריא - מותר בדיעבד, בחו"ל - יורד ולוקח משהו של גוי ובלבד שלא יראה את הגוי כשהוא לוקט. ספק כלאים - בארץ - אסור, בסוריא - מותר.

בחו"ל - יורד העכו"ם ולוקט אפילו מודאי כלאים ומוכר לחבר, ובלבד שלא ילקוט הישראל עצמו ביד. וביארו שלשיטת שמואל ששניהם דרבנן ושווים הם, יש לשנות או זה יורד ולוקט, או זה יורד ולוקט.